

Stanovisko Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ke skládání kauce po novele ZZVZ provedené zákonem č. 166/2023 Sb.

Novelou zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZZVZ“) provedenou zákonem č. 166/2023 Sb. došlo k úpravě § 255 odst. 1 ZZVZ, který se týká stanovení výše kauce. Aktuální znění ustanovení § 255 odst. 1 ZZVZ je následující:

„Ve lhůtě pro doručení návrhu je navrhovatel, nejde-li o případ podle odstavce 2, povinen složit na účet Úřadu kauci ve výši 1 % z nabídkové ceny navrhovatele za celou dobu plnění veřejné zakázky nebo za dobu prvních čtyř let plnění v případě smluv na dobu neurčitou, nejméně však ve výši 50 000 Kč, nejvýše ve výši 10 000 000 Kč. Za nabídkovou cenu se pro účely výpočtu této kauce považuje rovněž cena uvedená v předběžné nabídce. V případě, že navrhovatel nemůže stanovit celkovou nabídkovou cenu, je povinen složit kauci ve výši 100 000 Kč. V případě návrhu na uložení zákazu plnění smlouvy je navrhovatel povinen složit kauci ve výši 200 000 Kč.“

Nově je výslovně upraveno, že **pro účely výpočtu kauce se za nabídkovou cenu považuje rovněž cena uvedená v předběžné nabídce.**

Řádné složení kauce má zásadní vliv na průběh správního řízení, tedy na to, zda se Úřad pro ochranu hospodářské soutěže bude návrhem zabývat věcně, či správní řízení z důvodu, že nedošlo ke složení kauce v souladu s § 255 ZZVZ, podle § 257 odst. c) ZZVZ, zastaví.

Pochybnosti o tom, jak má být složena kauce, jistě nevzniknou v případě, kdy je zadávací řízení a následně též správní řízení zahájeno v den nabytí účinnosti novely zákona (16. 7. 2023) či později. Pokud se však jedná o situace, kdy zadávací řízení byla zahájena před tímto datem, avšak k zahájení správního řízení má dojít až po tomto datu, vyvstává otázka, jak správně stanovit výši kauce, jestliže v zadávacím řízení byly podány předběžné nabídky.¹ Odpověď na uvedenou otázku je třeba hledat v přechodných ustanoveních, jejichž účelem je určit právní úpravu, která se aplikuje v situacích, kdy proces zadání veřejné zakázky a procesy na něho navazující, tedy i přezkumná činnost Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže časově spadají pod různá znění zákona.

Podle Čl. II odst. 1 Přechodných ustanovení změnového zákona č. 166/2023 Sb. platí, že

„[z]adávání veřejných zakázek, soutěže o návrh a řízení o přezkoumání úkonů zadavatele Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí a práva a povinnosti s nimi související se posuzují podle zákona č. 134/2016 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.“

¹ Uvedená nejistota dopadá z logiky věci pouze na ta zadávací řízení, v rámci kterých ZZVZ podání předběžných nabídek připouští.

Důvodová zpráva pak ve vztahu k citovanému ustanovení uvádí následující:

„Pokud byly zadávací řízení, soutěž o návrh nebo přezkum úkonů zadavatele Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže zahájeny před nabytím účinnosti této novely, řídí se tyto postupy pravidly stanovenými v zákoně o zadávání veřejných zakázek přede dnem nabytí účinnosti novely.“

Z použité syntaxe jasně plyne, že časové pravidlo zahájení se neváže pouze k termínu „zadávací řízení“, ale rovněž k termínům „soutěž o návrh“ a „řízení o přezkoumání úkonů zadavatele Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže.“ Současně je nutno doplnit, že pravidla pro výpočet kauce (§ 255 ZZVZ) jsou systematicky zařazena do Dílu 2, Hlavy II, části třinácté zákona, který nese název „Řízení o přezkoumání úkonů zadavatele“. Systematika ZZVZ společně s větnou syntaxí čl. 2 odst. 1 novely ZZVZ tedy neponechává žádný prostor pro pochybnosti, že výši **kauce je třeba určit dle právní úpravy účinné v době zahájení řízení o přezkoumání úkonů zadavatele**. Ve výše popsaných případech, kdy v rámci zadávacích řízení zahájených před 16. 7. 2023 došlo k podání předběžných nabídek, avšak konečná nabídka nebyla k datu zahájení správního řízení navrhovatelem podána, je tedy tento navrhovatel **povinen složit kauci ve výši odpovídající 1 % z ceny uvedené v jeho předběžné nabídce**.

V ostatních případech zůstává výpočet kauce beze změny, předmětnou novelou nebyla další pravidla pro skládání kauce dotčena.